

Protokół

z posiedzenia Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Rady Dialogu Społecznego

z dnia 2 września 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Przewodniczący: Jacek Męcina, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, Konfederacja Lewiatan.

W posiedzeniu wzięli udział: Pan Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; Pani Barbara Socha, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; Pan Sebastian Skuza, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; Pan Jan Sarnowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; eksperci; członkowie Zespołu oraz zaproszeni goście.

Proponowany porządek posiedzenia:

1. Informacja Ministerstwa Finansów na temat projektu ustawy budżetowej na 2022 rok oraz projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022.
2. Dyskusja i pytania partnerów społecznych w zakresie projektu ustawy budżetowej na 2022 rok oraz projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022.
3. Sprawy różne.

Ad. 1 i 2

Jacek Męcina, KL powitał uczestników posiedzenia Zespołu. Przedstawił proponowany porządek obrad posiedzenia.

Strony jednogłośnie zaakceptowały proponowany porządek obrad posiedzenia.

Sebastian Skuza, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów wskazał na plany związane z powrotem na ścieżkę wzrostu gospodarczego przy zachowaniu bezpieczeństwa finansów publicznych oraz poinformował o planach związanych ze zdejmowaniem obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią koronawirusa. Powiedział, że wskaźnik PKB w 2021 zwiększył się o 4,9%, natomiast w 2022 PKB osiągnie wartość 4,6%. Nakreślił prognozę wzrostu konsumpcji prywatnej i prowadzonych inwestycji. Zaniżenie poziomu PKB względem metodologii unijnej tłumaczył poprzez nieuwzględnienie przez Polskę Krajowego Planu Odbudowy w obliczeniach, przy czym podkreślił charakter pozytywnego ryzyka KPO. Zwrócił uwagę na poprawę sytuacji na rynku pracy poprzez wzrost dynamiki i aktywności gospodarczej. Szacował wartość stopy bezrobocia na poziomie 6% w okresie końca 2021 roku oraz prognozował na koniec 2022 wartość 5,9%. Podnosząc zagadnienie inflacji, powiedział, że osiągnie ona 4,3% w 2021 roku i 3,3% w 2022 roku. Oznajmił, że przy tworzeniu budżetu wykorzystano zmodyfikowaną stabilizującą regułę wydatkową i wypunktował działania mające na celu osiągnięcie wzrostu gospodarczego oraz uszczelnienie podatków. Powiedział, że dochody państwa szacuje się na poziomie 475,6 mld zł, z czego 440,8 mld zł będzie pochodzić z podatków. Nakreślił limit wydatków na poziomie 505,6 mld zł. Wskazał, że w projekcie przewidziano kontynuację planów realizowanych przez Radę Ministrów, takich jak program 500+. Zapowiedział wzrost nakładów na służbę zdrowia do poziomu 5,75% PKB i waloryzację emerytur przy użyciu wskaźnika 104,89%. Zadeklarował wydatki rządu 2,2% PKB na obronność oraz wzrost środków na szkolnictwo, w tym szkolnictwo wyższe. Powiedział, że nastąpi wzrost funduszu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej i przywrócenie Funduszu Nagród. Deficyt szacował na poziomie 30 mld 10 mln zł, a dług publiczny w wymiarze 1 bln 160 mld (42,6% PKB według metodologii krajowej), natomiast według metodologii unijnej dług publiczny wyniesie trochę ponad 55% PKB. Odnosząc się do ustawy o budżecie wskazał na odmrażanie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz na wzrost wynagrodzeń dla osób podlegających tak zwanej starej ustawie kominowej. Zapowiedział odmrożenie pensji sędziów i prokuratorów oraz ich wzrost na poziomie około 3,83%. Informował o planach przekazywania skarbowych papierów wartościowych w 2022 roku dla uczelni państwowych w ramach projektu uczelnia badawcza.

Powiedział o przekazywaniu skarbowych papierów wartościowych w 2022 tak samo dla NFZ i Agencji Badań Medycznych. Zadeklarował zabezpieczenie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli i poinformował o planach związanych z poprawą sprawności wydatków na obronę państwa. Wskazał, że ustawa o budżecie przewiduje zabezpieczenie środków na pogłębianie procesu informatyzacji kraju oraz na odnowę zabytków o szczególnym znaczeniu historycznym. Zadeklarował wspieranie JST w zakresie działań związanych z aktywizacją zawodową obywateli.

Antoni Kolek, PRP podkreślił odejście od zasady, zgodnie z którą budżet państwa jest centralnym dokumentem planistycznym. Zauważył, że w projekcie zapisana jest jedynie część wydatków państwa na 2022 rok. Zawniósł o uzupełnienie projektu o fundusze, którymi zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego. Wskazał, że deficyt wyniesie 2,8% PKB, czyli około 75 mld zł. Zwrócił uwagę na ostrożne założenia względem inflacji, która może osiągnąć w 2022 roku znacznie wyższy wskaźnik. Negatywnie ustosunkował się do wydawania środków z Funduszu Pracy na działania niezwiązane z ubezpieczeniem od bezrobocia. Zaapelował o obniżenie składki na Fundusz Pracy w przypadku ograniczenia problemu bezrobocia. Jako niesprzyjające przejrzystości finansów publicznych ocenił wypłacanie trzynastych emerytur w 2022 roku ze środków budżetowych z 2021 roku. Wskazał, że niejasny jest sposób finansowania systemu ochrony zdrowia.

Monika Bolek, ZRP zwróciła uwagę na uwzględnienie w projekcie budżetu państwa Polskiego Ładu oraz nieuwzględnienie skutków realizacji Krajowego Planu Odbudowy. W tym kontekście odniosła się do wątpliwości związanych z jedynie pozytywnymi skutkami realizacji KPO. Powiedziała, że dynamicznie rosnący VAT i CIT mają pokryć ubytek w dochodach z PIT, które powinny się zmniejszyć ze względu na reformę podatkową przewidzianą w Polskim Ładzie. Wskazała na niski poziom inwestycji oraz brak możliwości wzrostu gospodarczego oraz PKB opierającego się jedynie na konsumpcji. Zaznaczyła, że rząd wskazuje mniejszy niż rzeczywisty dług publiczny. Zauważyła, że w budżecie nie uwzględniono kwestii aktywów OFE. Negatywnie oceniła przewidywany wzrost wysokości składki zdrowotnej do poziomu 9%, a także możliwość podniesienia przez Narodowy Bank Polski wysokości stóp procentowych. Odniosła się do ulg uwzględnionych w Polskim Ładzie, podkreślając brak możliwości skorzystania z nich przez małych przedsiębiorców.

Witold Michalek, BCC poinformował, że BCC przedstawi całościowe stanowisko na temat projektu budżetu państwa na rok 2022 na późniejszym etapie konsultacji. Jednocześnie zapytał o szacunki strony rządowej w zakresie wydatków i dochodów budżetu w przypadku

uwzględnienia KPO przez Komisję Europejską. Zadał również pytanie o możliwość zmiany struktury wydatków budżetowych, które zostały zaprezentowane w projekcie, po wdrożeniu KPO. Odniósł się do kwestii planowanych zmian w zakresie składki zdrowotnej, a także wcześniejszych dyskusji o możliwości modyfikacji pierwotnych zapisów Polskiego Ładu na ten temat.

Norbert Kusiak, OPZZ pozytywnie ocenił weryfikację przez stronę rządową podstawowych wskaźników makroekonomicznych takich jak prognozy: PKB, eksportu, importu oraz spożycia. Wyraził wątpliwość w stosunku do przedstawionego w projekcie wskaźnika inflacji. Zwrócił uwagę na niepełną informację na temat budżetu, wynikającą z nieuwzględnienia wszystkich funduszy. Dostrzegł zmianę stanowiska strony rządowej w zakresie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Negatywnie ustosunkował się do zwiększenia funduszu płac przy jednoczesnym zamrożeniu wskaźnika wynagrodzeń. Wskazał niespójność w polityce wynagrodzeń odnosząc się do propozycji wzrostu wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. W kontekście ustawy o budżecie powiedział o zmianach parametrów dotyczących wynagrodzeń kadry kierowniczej państwowych spółek i podmiotów prawnych. Krytycznie ocenił zamrożenie kwoty bazowej wynagrodzeń nauczycieli. Zwrócił uwagę, iż projekt nie zapewnia odpowiedniej wysokości subwencji oświatowej. Zapytał czy plany dotyczące likwidacji OFE są aktualne, a także w jakim terminie będzie miała miejsce ewentualna likwidacja. Wyraził pozytywną opinię na temat wyłączenia z Funduszu Pracy finansowania między innymi stażu podyplomowego lekarzy, lekarzy dentyistów czy pielęgniarek. Jednocześnie negatywnie ustosunkował się do finansowania z Funduszu Pracy kosztów związanych z zadaniami w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech. Zawniósł o ustalenie składki na Fundusz Pracy w wysokości 2% podstawy wymiaru. Pozytywnie ocenił zwiększenie nakładów na finansowanie ochrony zdrowia oraz wzrost do 27% wydatków w części „zdrowie”, jednocześnie pytając o roczny wskaźnik PKB, który będzie brany pod uwagę w obliczaniu środków. Zwrócił uwagę na konieczność dofinansowania instytucjonalnego, kadrowego oraz płacowego Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wyraził wątpliwość w stosunku do redukcji liczby pracowników obsługujących program „Rodzina 500+” oraz kwestii obniżenia o 10% wydatków na prewencję rentową. Jako niewystarczający ocenił wzrost nakładów na funkcjonowanie Państwowej Inspekcji Pracy o 11%. W kontekście dywidend zapytał, w jaki sposób rząd uwzględnia potrzebę utrzymania potencjału inwestycyjnego przedsiębiorstw.

Roman Piotrowski, OPZZ odniósł się do kwestii odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wnioskując o jego odmrożenie. Podkreślił znaczenie środków z ZFŚS dla szerokiej grupy pracowników.

Katarzyna Zimmer-Drabczyk, NSZZ „Solidarność” zwróciła uwagę na różnice między projektem ustawy budżetowej, a założeniami do projektu budżetu państwa na 2022 rok w zakresie danych makroekonomicznych. W tym kontekście wymieniła: konsumpcję prywatną, PKB, inflację. Wskazała, że zakładana w 2022 roku inflacja jest niedoszacowana. Odniosła się do wysokości stopy bezrobocia na poziomie 5,9% w projekcie ustawy, pytając o powody zmiany w stosunku do zapisów Wieloletniego Planu Finansowego (5,8%). Zawniosowała o przedstawienie informacji na temat planowanego kształtowania wzrostu funduszu wynagrodzeń. Negatywnie oceniła wzrost funduszu wynagrodzeń bez uwzględnienia wzrostu wskaźnika wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej i poruszyła kwestię wniosków szefów poszczególnych resortów w tym zakresie. Postulowała o uwzględnienie przedstawicieli związków zawodowych w pracach nad podziałem środków przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej. Nawiązała do wzrostu wynagrodzeń w sądownictwie, prosząc o dokładniejszą informację w zakresie wynagrodzeń pracowników sądownictwa. Odnosząc się do planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia zapytała o jego ewentualne zmiany, związane między innymi z Polskim Ładem. Zawniosowała o przedstawienie planów reformy służb publicznych w nawiązaniu do zapisów KPO oraz informacji na temat kosztów zadań związanych z COVID-19 finansowanych z Funduszu Pracy. Zwróciła uwagę na potrzebę wzrostu wynagrodzeń pracowników Państwowej Inspekcji Pracy, mówiąc o wykonywanych przez nich obowiązkach.

Jacek Męcina, KL poinformował, że wnioski o przekazanie dodatkowych informacji dla Zespołu zostaną przekazane mailowo do Ministerstwa Finansów.

Sebastian Skuza, MF zaznaczył pozytywny wpływ KPO na budżet państwa, informując o przewidywanym wzroście PKB o 0,4-0,8%. Powiedział o uwzględnieniu w projekcie budżetu ubytków wpływu z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz kwestii reformy klina podatkowego. Poinformował, że w planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia nie wzięto pod uwagę konsultowanych zmian w zakresie składki zdrowotnej. Podkreślił przewidywany spadek w 2022 r. do 55,5% relacji długu general government do PKB, a także wskazał uwzględnienie w tym wskaźniku zadłużenia pozabudżetowego. Zwrócił uwagę na zasadę nieuwzględniania w projekcie budżetu państwa niektórych elementów, takich jak fundusze Banku Gospodarstwa Krajowego. W kontekście szacunków wskaźnika inflacji,

przewidywał, że został on określony na właściwym poziomie. Uzasadnił nieuwzględnienie skutków reformy OFE w projekcie podejściem ostrożnościowym, jednocześnie podkreślając dodatni wpływ ewentualnych zmian. Poinformował o wzroście funduszu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej o 4,4% oraz przywróceniu zakładowego funduszu nagród. Zwrócił uwagę na wzrost kwoty subwencji oświatowej oraz rezerwę środków w wysokości 3 mld zł, która może być wykorzystana na wzrost wynagrodzeń nauczycieli. Pozytywnie ocenił sytuację jednostek samorządu terytorialnego. Nawiązał do obliczeń w zakresie nakładu na ochronę zdrowia wyjaśniając, że pod uwagę będzie brany wskaźnik PKB dotyczący ostatniego względem momentu planowania roku. Odnosił się do wzrostu szacowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce. Podkreślił, że PIP oraz sektor sądownictwa sami ustalają części budżetowe przeznaczone na funkcjonowanie, których Rada Ministrów nie może zakwestionować podczas prac na projektem ustawy budżetowej. Uzasadnił wykorzystanie środków prewencji rentowej sytuacją związaną z pandemią. Poinformował, że tegoroczne środki Funduszu Solidarnościowego umożliwiają zabezpieczenie finansowania trzynastej emerytury.

Barbara Socha, MRiPS w kontekście Funduszu Pracy oraz kwestii kosztów związanych z zadaniami w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech powiedziała o umożliwieniu, głównie kobietom, powrotu na rynek pracy. Poinformowała o planowanych zmianach programu „Maluch”, co będzie wiązało się między innymi ze zmianami źródła jego finansowania. Zaznaczyła, że planowane przeniesienie obsługi programu „Rodzina 500+” do ZUS nie jest jednoznaczne ze zwolnieniem osób obsługujących program. Jednocześnie podkreśliła, że ostateczne decyzje dotyczące reorganizacji pracy należą do samorządów.

Jacek Męcina, KL zwrócił się do przedstawicieli Ministerstwa Finansów z prośbą o przedstawienie w formie pisemnej informacji, o które wnioskuje partnerzy społeczni, w trybie pilnym, przed kolejnym posiedzeniem Zespołu.

Katarzyna Zimmer-Drabczyk, NSZZ „Solidarność” zapytała o pozycję w Funduszu Pracy „koszty zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19”. Poprosiła o wskazanie przez stronę rządową spodziewanego terminu przekazania przez Komisję Europejską odpowiedzi dotyczącej KPO.

Barbara Socha, MRiPS w nawiązaniu do kwestii Funduszu Pracy poinformowała, że wymieniona pozycja dotyczy kosztów obsługi zadań, które były związane z tarczami antykryzysowymi i finansowymi. Wymieniła zadania takie jak rozpatrywanie i rozliczanie

wniosków o udzielenie pomocy, kontrola zasadności otrzymania oraz wykorzystania środków, a także ewentualne dochodzenie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Norbert Kusiak, OPZZ zaproponował przeformatowanie rozdziału dotyczącego wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Poprosił o wyjaśnienie wysokości wskaźnika 7,8% przy wynagrodzeniach dla pracowników sfery budżetowej, a także wysokości wskaźnika do dyspozycji na poziomie 4,4%.

Sebastian Skuza, MF poinformował, że w projekcie ustawy budżetowej zapisano kwotę bazową wynagrodzenia w służbie cywilnej na poziomie z 2020 r., czyli 2031 zł, natomiast do dyspozycji jest dodatkowo 4,4%.

Jacek Męcina, KL podziękował za wszystkie głosy w dyskusji. Poprosił członków Zespołu o niezwłoczne przekazanie ewentualnych dodatkowych pytań dotyczących projektu ustawy budżetowej do BRDS. Zaapelował również o przekazywanie ewentualnych kwestii, w których możliwe byłoby wypracowanie wspólnego stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Zespołu. Przypomniał o ustaleniach dotyczących podjęcia prac przez Zespół oraz Ministerstwo Finansów nad reformą wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Podziękował uczestnikom spotkania i zakończył posiedzenie Zespołu.

Ad. 3

Antoni Odzimek, ZRP zawniósł o poruszenie przez Przewodniczącego Zespołu podczas najbliższego posiedzenia Prezydium RDS kwestii współpracy Rady Dialogu Społecznego z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego.

Jacek Męcina

/-/

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Aleksandra Kowalczyk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*